T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2018/804
KARAR NO : 2018/839
KARAR TR: 24.12.2018

ÖZET : Fazlaya dair hakları saklı tutularak adli yargı yerinde açılan ilk davadan sonra açılan ek davanın; imar mevzuatından kaynaklanan tazminat davası olması gözetilerek, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

KARAR

Davacılar : 1-S.T.
2-S.B.
Vekili : Av. A.F.D.
Davalılar : Adli Yargıda
Nilüfer Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. F.G.
İdari Yargıda
1-Gençlik ve Spor Bakalnığı
Vekili : Av. C.B.
2-Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. L.K.
3-Nilüfer Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. G.M.

O L A Y : Davacılar vekilidava dilekçesinde özetle; Bursa İli, Nilüfer İlçesi, Ertuğrul Mahallesi 4863 ada, 1 parselde davacıların hissedar olduğu, dava konusu taşınmaza davalı idare tarafından spor alanı yapılmak suretiyle el atıldığı, Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2011/584 Esas sayılı dosyasında dava açıldığı, açılan davanın sonuçlandığı, dava konusu taşınmaza davalı Belediye tarafından spor alanı yapılmak suretiyle atıldığı, el atmanın kamusal hizmete tahsis amaçlı ve kalıcı nitelikte olduğundan bahisle davanın kabulüne karar verildiği, davalı tarafça yapılan temyiz talepleri üzerine Yargıtayca onama kararı verildiği ve dosyanın kesinleştiği, bu dosyada alınan bilirkişi kurulunun 22.2.2012 tarihli raporuyla yapılan hesaplamada davacıların taşınmazdaki hisseleri oranında S.B. için 380.580,00-TL ve S.T. için 1.268.370,00-TL olmak üzere davacıların zararının 1.656.950,00-TL olarak belirlendiğini, 8.000,00-TL'sinin hüküm altına alındığını, dolayısıyla ilk davada fazlaya ilişkin haklarının saklı tutulduğu nedeniyleek tazminat miktarı olan 1.648.950,00-TL'nin ilk dava tarihinden itibaren yürütülecek yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Bursa 6. Asliye Hukuk Mahkemesi: 4.3.2013 gün ve E:2013/67, K:2013/59 sayı ile, davada hüküm altına alınmayan 1.648.950,00-TL kamulaştırmasız el koyma tazminatı bakiye kalan miktarının tazmini için davanın açıldığı anlaşıldığından, davanın kabulü ile 1.648.950,00-TL kamulaştırmasız el koyma tazminatı bedelinin ilk dava tarihi olan 30/09/2011 tarihinden itibaren yürütülecek yasal faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacılara (380.580,00-TL'sinin davacı S.B.'a, 1.268.370,00-TL'sinin davacı S.T.'e ödenmesine) verilmesine karar vermiş, bu karar davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Yargıtay 18. Hukuk Dairesi: 6.5.2013 gün ve E:2013/4935, K:2013/7697 sayı ile, dosyadaki yazılara, kararın dayandığı kanıtlarla yasal gerektirici nedenlere ve özellikle kanıtların takdirinde bir isabetsizlik görülmemesine göre sair temyiz itirazları yerinde olmadığı, ancak; hükmedilen bedele ek davanın açıldığı tarihten itibaren faize hükmedilmesi gerekirken yazılı şekilde ilk davanın açıldığı tarihten itibaren faize hükmedilmesi doğru değil ise de, bu yanılgının giderilmesi yeniden yargılamayı gerektirmediğinden, gerekçeli kararın 1 nolu bendindeki "ilk dava tarihi olan 30.09.2011" ibaresinin metinden çıkartılarak yerine "dava tarihinden" sözcükleri yazılmak suretiyle kararın düzeltilmesine ve düzeltilmiş bu şekli ile onanmasına karar vermiş, bu karara karşı davalı vekili tarafından karar düzeltme isteminde bulunulmuştur.

Yargıtay 18. Hukuk Dairesi: 6.2.2014 gün ve E:2013/15783, K:2014/1597 sayı ile, Dava konusu taşınmaza fiilen el atılmadığından dolayı ilk davada saklı tutulan bedel için 11.6.2013 tarihinde yürürlüğe giren 6487 sayılı Yasa ile 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun değiştirilen Geçici 6. maddesi 10. fıkrasındaki "Uygulama İmar Planlarında umumi hizmetlere ve resmi kurumlara ayrılmak suretiyle veya ilgili kanunların uygulanmasıyla tasarrufu kısıtlanan taşınmazlar hakkında, 03.05.1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununda öngörülen idari başvuru ve işlemler tamamlandıktan sonra idari yargıda dava açılabilir. Bu madde hükümleri karara bağlanmamış veya kararı kesinleşmemiş tüm davalara uygulanır." hükmü uyarınca idari yargıda dava açılması gerektiği; her ne kadar davacı vekilince ilk davanın kesinleştiği ve 6487 sayılı Yasa ile 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun değiştirilen Geçici 6. maddesi 10. fıkrası hükmünün uygulanamayacağı ileri sürülmüş ise de, mahkemelerin görevine ilişkin hususlar kamu düzenine ilişkin olup yargılamanın her aşamasında re'sen gözetilir ve görevle ilgili hususlarda kazanılmış hak sözkonusu olmaz, kaldı ki eldeki bu ek davanın

derdest olduğu, yargılamasının devam ettiği ve yukarıda sözü edilen yasal düzenleme de dikkate alındığında davacıların mülkiyet hakkına getirilen kısıtlamanın, dava konusu taşınmazın, genel ve düzenleyici bir işlem olan imar planıyla kamu hizmetine özgülenmesinden ve bu planda öngörülen kamulaştırma işlemlerinin zamanında yapamamasından kaynaklandığının kabulü ile idari işlem ve eylemden doğan zarara ilişkin ek davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu hükümleri uyarınca idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğinden 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 114/1-b ve 115/2. maddeleri uyarınca davanın usulden reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm kurulması doğru görülmediği gerekçesiyle, açıklanan esasların gözönünde tutulmaksızın yazılı şekilde hüküm tesisinin isabetsiz olduğu ve temyiz itirazlarının bu nedenlerle yerinde olduğundan kabulü ile şimdilik diğer yönleri incelenmeksizin hükmün HUMK.nun 428.maddesi gereğince bozulmasına karar vermiştir.

BURSA 6. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 16.10.2014 gün ve E:2014/221, K:2014/224 sayı ile, bozma ilamına uyarak, dava konusu taşınmaza fiilen el atılmadığından dolayı ilk davada saklı tutulan bedel için açılan ek davanın 11/06/2013 tarihinde yürürlüğe giren 6487 sayılı yasa ile 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun değiştirilen geçici 6. maddesinin 10. fıkrası hükmü gereğince 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu hükümleri uyarınca idari yargıda dava açılması gerektiğinden 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 114/1-b ve 115/2 maddeleri uyarınca yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle usulden reddine karar vermiş, bu karar davacılar vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Yargıtay 18. Hukuk Dairesi: 19.3.2015 gün ve E:2015/2315, K:2015/3895 sayı ile, dosyadaki yazılara, kararın bozmaya uygun olmasına ve delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre, yerinde görülmeyen bütün temyiz itirazlarının reddi ile usule ve yasaya uygun olan hükmün onanmasına karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacılar vekilibu kez 10.000,00-TL'nin ilk dava tarihinden itibaren davalı idareden tahsili istemiyle Nilüfer Belediye Başkanlığı'na karşı idari yargı yerinde dava açmıştır.

Bursa 3. İdare Mahkemesi 25.6.2015 gün ve E:2015/668 sayılı ara kararı ile, davanın doğru hasım olan Nilüfer Belediye Başkanlığı, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığı husumetiyle incelenmesi gerektiğinden dava dilekçesinin 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15. maddesinin (c) fıkrası gereğince gerçek hasım olarak tesbit edilen Nilüfer Belediye Başkanlığı, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığı'na tebliğ edilmek suretiyle dava dosyasının tekemmül ettirilmesine karar vermiştir.

Bursa 3. İdare Mahkemesi: 23.1.2017 gün ve E:2015/668, K:2017/106 sayı ile,sonradan yürürlüğe giren Yasa maddeleri nedeniyle uyuşmazlıkta tarafların haklılık oranı belirlenemediğinden, maktu olan vekalet ücretinin ve yargılama giderlerinin davacılar üzerinde bırakılamayacağının açık olduğu gerekçesiyle, konusu kalmayan dava hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermiş, bu karara karşı davacılar vekili ile davalıNilüfer Belediye Başkanlığı vekili tarafından istinaf isteminde bulunulmuştur.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 9. İdare Dava Dairesi: 11.4.2017 gün ve E:2017/1306, K:2017/1135 sayı ile, istinaf yoluyla kaldırılması istenilen İdare Mahkemesi kararında kanunda sayılan kaldırma nedenlerinin bulunmadığı anlaşıldığından ve dilekçelerde ileri sürülen iddialar da sözkonusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediğinden başvuruların reddine karar vermiş, bu karar davacılar vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Danıştay Altıncı Daire : 26.10.2017 gün ve E:2017/3784, K:2017/8347 sayı ile, dava konusu taşınmazın imar planında "spor alanı" olarak belirlenmesi ve uzun süre herhangi bir uygulama yapılmaması veya kamulaştırılmamasının hukuka uygunluğunun denetimine ve bu durumun zarar doğurucu sonuçlarının giderilmesine ilişkin uyuşmazlık, idari yargının görev alanında bulunduğundan tazminat taleplerinin adli yargı yerlerinde açılacak davalara konu edilmesine hukuken olanak bulunmamakla birlikte, görülmekte olan davanın yukarıda tanımı yapılan idari dava türleri kapsamında bir dava olarak açılmadığı, daha önce adli yargı mercii tarafından karara bağlanmış tazminat talebinin saklı tutulan fazlaya ilişkin kısmına yönelik olduğu, dolayısıyla adli yargı mercii tarafından karara bağlanmış olan davanın devamı niteliğindeki uyuşmazlığın adli yargıda görülmesi gerektiği sonucuna varıldığından davanın görev yönünden reddedilmesi gerektiği gerekçesiyle, mahkeme kararının bozulmasına karar vermiştir.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 9. İdare Dava Dairesi16.4.2018 gün ve E:2018/625, K:2018/735 sayı ile, adli yargı mercilerinin görevsizlik kararı üzerine idari yargı yerlerinde açılan davalarda, İdare Mahkemesince, uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevli olduğu sonucuna ulaşılması halinde, mevzuat hükümleri gereğince görevli yargı yerinin belirlenmesi için ara kararı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulması ve Uyuşmazlık Mahkemesi tarafından verilecek kararın sonucuna göre karar verilmesi gerektiğinden İdare Mahkemesince bu sürecin işletilmesinden sonra bir karar verileceğinin de açık olduğu nedeniyle, Danıştay Altıncı Dairesinin 16/10/2017 tarih ve E:2017/3784, K:2017/8347 sayılı bozma kararına uyulmasına, Bursa 3. İdare Mahkemesi'nin 23/01/2017 günlü ve E:2015/668, K:2017/106 sayılı kararının kaldırılmasına, belirtilen hususlar dikkate alınıp yeniden yargılama yapılması amacıyla dosyanın 2577 sayılı kanunun 45.maddesinin 5.fıkrası uyarınca mahkemesine gönderilmesine, yapılacak yargılama sonucunda verilecek karar ile yargılama giderleri hakkında da hüküm kurulacağından bu konuda ayrıca hüküm kurulmasına yer olmadığına, dosyanın Mahkemesine gönderilmesine, davada 2577 sayılı kanunun 45.maddesinin 5.fıkrası uyarınca karar verilmesi nedeniyle temyiz yolu kapalı olmak üzere kesin olarak karar vermiştir.

BURSA 3. İDARE MAHKEMESİ:26.10.2018 gün ve E:2018/496 sayı ile, dava konusu taşınmazın imar planında "spor alanı" olarak belirlenmesi ve uzun süre herhangi bir uygulama yapılmaması veya kamulaştırılmamasının hukuka uygunluğunun denetimine ve bu durumun zarar doğurucu sonuçlarının giderilmesine ilişkin uyuşmazlık, idari yargının görev alanında bulunduğundan tazminat taleplerinin adli yargı yerlerinde açılacak davalara konu edilmesine hukuken olanak bulunmamakla birlikte, görülmekte olan davanın tanımı yapılan idari dava türleri kapsamında bir dava olarak açılmadığı, daha önce adli yargı mercii tarafından karara bağlanmış tazminat talebinin saklı tutulan fazlaya ilişkin kısmına yönelik olduğu, dolayısıyla adli yargı mercii tarafından karara bağlanmış olan davanın devamı niteliğindeki uyuşmazlığın adli yargıda görülmesi gerektiği sonucuna varıldığı gerekçesiyle,2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasa'sının 15/1-a. maddesi uyarınca davada Mahkemelerinin görevsizliğine, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine, dosya incelemesinin Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 24.12.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, idari yargı dosyası ile birlikte adli yargı dosyası da temin edilmek sureti ile 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen şekilde başvurulduğu ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava,davacılara ait taşınmazın imar planında "spor alanı"nda kalması nedeniyle hukuki el atmadan kaynaklanan zararın tazmini ile fazlaya ilişkin olarak taşınmaz bedelinin davalı idareden tahsili istemiyle açılmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun "Planların hazırlanması ve yürürlüğe konulması" başlıklı 8. maddesinde;"Planların hazırlanmasında ve yürürlüğe konulmasında aşağıda belirtilen esaslara uyulur.

a) Bölge planları; sosyo - ekonomik gelişme eğilimlerini, yerleşmelerin gelişme potansiyelini, sektörel hedefleri, faaliyetlerin ve alt yapıların dağılımını belirlemek üzere hazırlanacak bölge planlarını, gerekli gördüğü hallerde Devlet Planlama Teşkilatı yapar veya yaptırır.

b) İmar Planları; Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planından meydana gelir. Mevcut ise bölge planı ve çevre düzeni plan kararlarına uygunluğu sağlanarak, belediye sınırları içinde kalan yerlerin nazım ve uygulama imar planları ilgili belediyelerce yapılır veya yaptırılır. Belediye meclisince onaylanarak yürürlüğe girer. (Yeniden düzenleme dördüncü cümle: 12/7/2013- 6495/73 md.) Bu planlar onay tarihinden itibaren belediye başkanlığınca tespit edilen ilan yerlerinde ve ilgili idarelerin internet sayfalarında bir ay süreyle eş zamanlı olarak ilan edilir. Bir aylık ilan süresi içinde planlara itiraz edilebilir. Belediye başkanlığınca belediye meclisine gönderilen itirazlar ve planları belediye meclisi onbeş gün içinde inceleyerek kesin karara bağlar.

Belediye ve mücavir alan dışında kalan yerlerde yapılacak planlar valilik veya ilgilisince yapılır veya yaptırılır. Valilikçe uygun görüldüğü takdirde onaylanarak yürürlüğe girer. (Yeniden düzenleme üçüncü cümle: 12/7/2013- 6495/73 md.) Onay tarihinden itibaren valilikçe tespit edilen ilan yerinde ve ilgili idarelerin internet sayfalarında bir ay süreyle eş zamanlı olarak ilan edilir. Bir aylık ilan süresi içinde planlara itiraz edilebilir. İtirazlar valiliğe yapılır, valilik itirazları ve planları onbeş gün içerisinde inceleyerek kesin karara bağlar.

Onaylanmış planlarda yapılacak değişiklikler de yukarıdaki usullere tabidir.

Kesinleşen imar planlarının bir kopyası, Bakanlığa gönderilir.

İmar planları alenidir. Bu aleniyeti sağlamak ilgili idarelerin görevidir. Belediye Başkanlığı ve mülki amirlikler, imar planının tamamını veya bir kısmını kopyalar veya kitapçıklar haline getirip çoğaltarak tespit edilecek ücret karşılığında isteyenlere verir.

c) (Ek: 3/7/2005-5403/25 md.) Tarım arazileri, Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda belirtilen izinler alınmadan tarımsal amaç dışında kullanılmak üzere plânlanamaz…" hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, taşınmazın imar planında "dere mutlak koruma alanı"nda kalması nedeniyle taşınmaz üzerindeki tasarruf yetkisinin kısıtlanması nedenine dayalı olarak davacının Asliye Hukuk Mahkemesi nezdinde açtığı tazminat davasında, bu Mahkemece 4.11.1983 günlü, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun Geçici 6 ncı maddesinin bazı fıkralarının iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine yapılan itiraz başvurusunda; Anayasa Mahkemesi 25.9.2013 tarih ve E: 2013/93, K: 2013/101 sayılı kararında "… Davacının mülkü üzerinde tasarruf etme hakkının kısıtlanması, idarenin bir eyleminden değil, idari bir işlem niteliğinde olduğu tartışmasız olan imar planından kaynaklanmaktadır. Olayda, idarenin fiili el koyma niteliği taşıyan bir eylemi henüz bulunmamakta, aksine kanunen yapması gereken kamulaştırma işlemlerini yapmamak biçiminde tezahür eden bir eylemsizliği söz konusudur. Öte yandan kamulaştırmasız el atmadan söz edilebilmesi için taşınmaz zilyetliğinin idareye geçmesi ve taşınmazın fiilen kamu hizmetine tahsis edilmiş olması gerekmektedir. Oysa, mahkemede görülen davaya konu olayda olduğu gibi imar kısıtlamalarında taşınmaz zilyetliği malikte kalmaya devam etmekte olup, yalnızca malikin ilgili mevzuattan kaynaklanan bazı kısıtlamalara maruz kalması söz konusu olmaktadır. Sonuç olarak, davacının taşınmazının imar planlarında "dere mutlak koruma alanı" nda bırakılması nedeniyle, tasarruf hakkının kısıtlanmasının kamulaştırmasız el atma sonucu olduğu ve tasarruf hakkının kısıtlanması sebebiyle doğan zararın ancak idari yargıda açılacak bir tam yargı davasına konu edilebileceği sonucuna ulaşılmaktadır. Dolayısıyla bakılmakta olan dava, itiraz başvurusunda bulunan mahkemenin görev alanına girmemektedir. Nitekim Anayasanın 158. maddesi ile adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkili kılınan Uyuşmazlık Mahkemesinin istikrar bulmuş içtihatları da bu yöndedir…" gerekçesiyle, Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvurusu, başvuran mahkemenin yetkisizliği nedeniyle oybirliğiyle reddedilmiştir.

Yine taşınmazı imar planında "spor alanı" olarak ayrılan davacıların Asliye Hukuk Mahkemesinde açtığı tazminat davasında, davalı idarelerin görev itirazları nedeniyle Danıştay Başsavcılığınca çıkartılan olumlu görev uyuşmazlığında, Uyuşmazlık Mahkemesi'nce olumlu görev uyuşmazlığı talebinin kabulü ile ilgili Asliye Hukuk Mahkemesinin görevlilik kararının kaldırılması yolunda verilen karar nedeniyle, anayasal haklarının ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine yapılan bireysel başvuru üzerine, Anayasa Mahkemesi İkinci Bölümünce 18.9.2013 tarihinde verilen kararda (Başvuru No: 2013/1586) "…Mahkemenin gerekçesi ve başvurucunun iddiaları incelendiğinde, iddiaların özünün Uyuşmazlık Mahkemesi tarafından delillerin değerlendirilmesinde ve hukuk kurallarının yorumlanmasında isabet olmadığına ve esas itibariyle yargılamanın sonucuna ilişkin olduğu anlaşılmaktadır. Yargılama, Uyuşmazlık Mahkemesi tarafından usul şartlarına ve hukuka uygun olarak gerçekleştirilmiş olup, başvurucu derece mahkemelerinde kendi delillerini ve iddialarını sunma fırsatını bulmuş ve bunlar Uyuşmazlık Mahkemesi'nce gereği gibi değerlendirilmiştir… Açıklanan nedenlerle, adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarının kanun yolu şikâyeti niteliğinde olduğu, Uyuşmazlık Mahkemesi kararının bariz bir şekilde keyfilik de içermediği anlaşıldığından, başvurunun, diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin 'açıkça dayanaktan yoksun olması' nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir…"

gerekçesiyle, davacının başvurusu oybirliğiyle reddedilmiştir. (Resmi Gazete, 30.10.2013, Sayı:28806)

Son olarak, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 30.10.2013 tarih ve E.2013/603, K.2013/1503 sayılı kararıyla, imar planındaki kısıtlamalardan kaynaklanan 'hukuki el atmalardan' kaynaklanan tazminat istemli davaların idari yargının görevinde olduğu hüküm altına alınmıştır.

İdare Mahkemesinin, Danıştay 6.Dairesinin bozma kararına uymak suretiyle yaptığı başvuru gerekçesi ile ilgili olarak da; 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "Kısmi Dava" başlıklı 109.maddesinde; "Talep konusunun niteliği itibarıyla bölünebilir olduğu durumlarda, sadece bir kısmı da dava yoluyla ileri sürülebilir." hükmü yer almakta olup, bu düzenleme çerçevesinde, talep konusu niteliği itibariyle bölünebiliyor ise kısmi davanın varlığından bahsedilebilecektir.

Alacağın tamamı aynı hukuki ilişkiden doğup, şimdilik sadece bir kesimi dava ediliyorsa kısmi davadan söz etmek gerekecek olup, kısmi dava davacılar lehine karara bağlandıktan sonra, alacağın geri kalan kısmı için ek dava açılması söz konusu olacaktır. Somut olayda da davacılar tarafından Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin E:2011/584, K:2012/329sayılı dosyasında görülen ilk davada aynı hukuki ilişki ve konudan doğduğu ifade edilen alacağın bir kısmı dava edilmiş, iş bu dava kabul ile neticelendikten sonra ise, Bursa 6. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:2013/67, K:2013/59 sayılı dosyasında görülen ek dava açılmış olmakla;davacı tarafından ilk etapta açılmış olan Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin E:2011/584 sayılı dosyasında görülen davanın 6100 sayılı Yasa kapsamında kısmi dava mahiyetinde olduğu anlaşılmıştır.

Bursa 6. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:2013/67 sayılı dosyasında görülen dava, yukarıda izahı yapıldığı üzere, daha önceden fazlaya ilişkin hakları saklı tutulmak suretiyle açılıp karara bağlanan alacak miktarının kalan kısmı bakımından bir ek dava mahiyetindedir. Her ne kadar, bu davaların konuları ve tarafları birbirleri ile aynı olsa da, bahse konu ek dava yeni bir dava olup, bu dava için yeniden dava harcı alınması, yeniden taraf teşkili sağlanarak yargılama yapılması, gerekirse yeniden bilirkişi incelemesi yapılıp delillerin yeniden toplanması gerekmekte, dolayısıyla ek davanın ilk aşamasından itibaren, ilk açılan kısmi davadan bağımsız olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Tüm bu açıklamaların ışığında; davaya konu olayda, davacıların hissedar olduğu Bursa İli, Nilüfer İlçesi, Ertuğrul Mahallesi 4863 ada, 1 parsel sayılı taşınmaza, imar planında "spor alanı" olarak ayrılmak suretiyle, hukuken el atıldığı iddiası ile meydana geldiği belirtilen zararın tazminine yönelik bulunan davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesinde yer alan "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında idari yargı yerince çözümlenmesi gerekmektedir. Mahkememizin emsal nitelikteki 29/12/2014 gün ve E:2014/1006, K:2014/1077; 29.01.2018 gün ve E: 2017/796, K:2018/ 27 sayılı kararları da bu yöndedir.

Açıklanan nedenlerle, Bursa 3. İdare Mahkemesince yapılan 26.10.2018 gün ve E:2018/496sayılı başvurunun reddine karar verilmesi gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Bursa 3. İdare Mahkemesince yapılan 26.10.2018 gün ve E:2018/496 sayılı BAŞVURUNUN REDDİNE, 24.12.2018 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir	Nurdane
AYDIN	TUNÇ	TOPUZ